

հորդէր երբեմն մանուկն Մխիթար, համաձայն իր վարքին մէջ պատմուած տեսիլքի մը, որ այսօր իրականութիւն կը դառնայ իր հաստատած Միաբանութեան շանքերով:

Բարձրագոյն կարգի աշակերտները, որոնք Ֆրանսական ծրագրին համեմատ Ե. րդ. կարգի կ'անուանուին, տարուանս մէջ ճաշակն առին Տոմարակալութեան եւ ընտանեացն հրատարակի եւ դրամատան գործառնութեանց: Հայոց պատմութեան հետ աւանդուեցաւ անոնց սղգային մատենագրութիւնը, առ այժմ միայն տեսութեամբ ծանօթանալով նախնեաց մեղի աւանդ թողած սակզինիկ հատորներուն, զբարար լեզուին սակաւին անտեղեակ ըլլալուն: Գիտութիւններուն հետ ընդարձակեցին անոնք քիչ շատ իրենց լեզուական պաշարը, եւ երեք տարիէ ի վեր կ'աշխատուի հաստատուն հիմերու վրայ զնել՝ սպազային բարձրագոյն մասնաճիւղներու հետեւելու համար՝ իրենց հմտութիւնը: Ինչպէս անցեալ երկու տարիներուն՝ այս տարի ալ Տեսչութիւնը կը վարձատրէ բարձրագոյն դասու աշակերտներէն տարուան ընթացքին առաջին հանդիսացող Յակոբ Չըննողեանը՝ սահմանելով զինքը Մուրատ-Ռաֆայէլեան վարձատրանին ճիւղավարժ սաներու կարգին:

Տարուան ընթացքին մէջ աշակերտները հրահանգուեցան արարելէն լեզուով արարական պատմութեան, խորագոյնս թափանցելու համար նոյն լեզուի դժուարութեանց բաւելին մէջ: Յատուկ հոգ տարուեցաւ նաեւ անգլիերէն լեզուի՝ ուսուցիչ Պր. Մատթէոս Փափաղեանի զիտակից եւ անձնանուէր ջանքերուն յանձնելով աշակերտութիւնը. եւ իտալական Կառավարութեան նշանակած երկու ուսուցիչներուն շնորհիւ իտալերէն լեզուի մէջ ալ յառաջադիմեցին սղաք, զոհացուցիչ արդիւնքով: Ուստի նախ արտադին շնորհակալութիւններ իտալական Պետութեան՝ որ նիւթական եւ բարոյական իր աշակցութիւններով վարձարանիս անձուկ կացութեան օգնական եւ պաշտպան կը հանդիսանայ, եւ հանդէսին առթիւ իր մրցանակ զրկած է բազմաթիւ զբոսներ: Նմանապէս Ֆրանսական Հանրապետութեան՝ որ ուսումնական տարւոյս սկիզբը զանազան դասազբոսներ նուիրեց վարձարանիս:

Շնորհակալութեան եռանդուն արտայայտութիւն մը նմանապէս Մխիթարեան Միաբանութեան Գերբ. Արբաճօր, որ կանխած զրկած է այս տարի ալ շատ մը զբոսներու հետ երկու գեղեցիկ մետաղներ, սահմանելով վարձարանիս արժանաւորագոյն աշակերտներուն. զորս շահեցան իտալոն Պէդրակեան եւ Վահան ձիւղինեան: Մեծ պիտի ըլլար արդարեւ մեր ամենուս ուրախութիւնը, եթէ՛ ինչպէս ծրագրած եւ զբոս էր, այս պահուս մեր մէջ գտնուէր. սակայն անյետաձգելի գործեր այս բախտէն զրկեցին մեզ առ այժմ:

Չէ կարելի մոռնալ քաղքիս Հայ - Կաթողիկէ Ազգատախնամը որ՝ նման անցեալ երկու տարի-

ներուն՝ պահեց վարձարանիս մէջ 35 աշակերտներ, հորալով նաեւ անոնց զբոսական պիտոյքը: Նոյն տոնց ճաշը խնամոտ հոգածութեամբ Յունուարէն սկսեալ հայթայթեց Պատրիարքական փոխանորդ Սաշիկ Վ. Աթանասեան՝ որու եւ բարեբարներուն կ'երթան ազբատիկ տոնց երախտագէտ զգացումները: Ձերմ շնորհակալութիւններ նաեւ ժազ եւ Վենսան Մաթոսեաններու, որոնք իրենց հովանաւորութիւնը տարածեցին վարձարանիս վրայ, առատաձեռնելով նպաստներ ճիւղավարժ սաներու պահպանումին օգնելով: Բարեպատե՛հ այս առիթը կ'ուզենք օգտագործել հասարակաց ջերմ շնորհակալութիւն մը մատուցանելու համար ըստը մեր ուսուցիչներուն եւ օրիորդներուն. անոնք արժանի են ամէն գնահատանքի եւ զովետի իրենց անձնուէր աշխատութեան եւ աշակցութեան համար:

Արդ դառնալով աշակերտութեան այս տարուան քննութիւններուն եւ ամբողջ տարեշրջանի ուսմանց արդիւնքին, սկսելով բարձրագոյն՝ այն է Ե. րդ կարգի աշակերտներէն, հետեւեալ կարգով դասաւորուած են.

- Ե. ԴԱՍԷՆ.
 - Ա. Չըննողեան Յակոբ
 - Բ. Տէր-Ստեփանեան Շահէն
 - Գ. Շահինեան Նուրհան
- Զ. ԴԱՍԷՆ.
 - Ա. Գասպալեան Կարպիս
 - Բ. Չիլպոզոսեան Գրիգոր
 - Գ. Մարտիկեան Ներսէս
- Է. ԴԱՍԷՆ.
 - Ա. Մելիտոնեան Արիս
 - Բ. Չորլեան Եղիս
 - Գ. Չամուրեան Արթոյ
- Ը. ԴԱՍԷՆ.
 - Ա. Չուլճեան Արամ
 - Բ. Մարտիկեան Ժիւրայր
 - Գ. Կէօնճեան Կարպիս
- Թ. ԴԱՍԷՆ.
 - Ա. Պետրոսեան Չոհրապ
 - Բ. Օտապալեան Արսէն
 - Գ. Թումայեան Յարութիւն
- Ժ. ԴԱՍԷՆ.
 - Ա. Չուլճեան Երուանդ
 - Բ. Փափաղեան Պօղոս
 - Գ. Ազնաւորեան Արթոյ եւ
 - Գ. Պատմաճեան Յարութիւն

- ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ԴԱՍԷՆ.
 - Ա. ինչատուրեան Ստեփան
 - Բ. Պատմաճեան Վահէ
 - Գ. Չուրիկեան Սարգիս

Մանկապարտէզի փոքրիկները ամէնքն ալ արժանի են մրցանակի՝ տարուան ընթացքին մէջ զբեւ, կարգալ, հաշուել, պատմել եւ երգել սորվելով:

ԱՂԵՔԱՆԴՐԱՅԻ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ - ԳՊՐՈՅԱԿԱՆ

Խմբ. - Հայ - Վենետեան պատմական դարադարձ մը (ԺԳ. դարադարձ. 639 - 1939 հիմնարկութեան Թորչելլոյի տաճարին Իսահակ հայկազէն՝ փոխարքայ Ռաւեննայի)	257
Հ. Ա. Մովսէսի. - Գրական հանդէս թարգմանչաց օձին	269
Խմբ. - Վերարացում Մուրատ - Ռաֆ. վարձարանի. - Մուրատեան վարձարան	269
Աղեքսանդրացի. - Մխիթարեան վարձարան - Աղեքսանդրեան (Մարգահանդէս - Ամսվելի հանդէս)	270

FETES CULTURELLES ET SCOLAIRES

Réd. - La célébration du 13ème siècle (639-1939) de la fondation de la Cathédrale de Torcello - Venise (fondée par Isaac l'arménien, exarque de Ravenne)	257
P. A. Dzovian. - Célébration de la fête des Sts. Traducteurs	269
Réd. - Les Collèges Moorat - Raphaël (de Venise) et S. Moorat (à Sèvres)	269
Alexandrin. - Fêtes scolaires dans le Collège Mékhitariste à Alexandrie	270

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՑԱԾ ԵՆՔ

Ֆրես. Ֆելյուի - Հեթում պատմիչ հեղինակ «Ծաղիկ պատմութեանց Արեւելեան աշխարհի» յառաջանումով Ա. Չօղանեանի. մեծագլխի, պոետիկ. տպ. Արար, Փարիզ, 1939, էջ 26.

Մետրոպ Արքեպս. Նշանեան. - Օրագրութիւն երեւմտաւոր Պրիւսիայի. յաւելում՝ Ա. միա Չէլչիլի. Գեօմիւրճեանի. յաւելում՝ Ա. Թուրքի, Բ. Ուղերճներ, Գ. Գանձեր ու ողբեր. տպ. Երուսաղէմ, 1939, էջ 309, Գ. շէլ. 4.

Կարապետ Սարկ. Տէր Մկրտչեան. - Պատկերներ ընդհանրական կայսրութեան մէջ եւ մերձաւոր հերձուածային երկուցիցեր Հայաստանի մէջ. Վերմ. Երուսաղէմ, 1938, էջ 295, Գ. 12 Գ. Կ.

Ծ. Թ. Գայաթեան (Միլիթար Պոնտագի). - Բառարան - Գանձարան հայերէն լեզուի. շրջ. տպ. Գարֆա, Գահիրէ, 1938, էջ 543.

Բ. Թաշեան. - Հայկարան. տարրական ընթացք. Ա. տարի. տպ. Սեւան, Գահիրէ, 1940, էջ 127, Գ. 7 Ե. Գ.

Ընդարձակ երազանք եւ լուսնացոյց - բախտարար - Թուացոյց, մատ. «Արմենիա» Թ. 2. Պոսթըն, 1939, էջ 72, Գ. 75 սէնթ.

KOYAH AΛEΠH. - APMEHICKH MOYΣA. - Պոսթըն Արեւի. Հայկական Մուսս (հաւաքածոյ Գուլի Արեւի. Հայկական Մուսս (հաւաքածոյ) հայերէն քերթումներու. յունարէն թարգմ.) Արթէնք, 1939, էջ 80, Գ. 35 տրալսմի.

Հ. Սահակ Կոզեան. - Աստուածաշունչը հայերէն. տպ. «Արագ», Պուրէշ, 1939, էջ 96, Գ. 10 Փր.

Արգի Հայ Գրականութիւն (Ժողովածու). Ա. Արատասահմանի Գրողներ. հր. «Հայ Գրողներու բարեկամներ» ու. մատենաշար 11. տպ. Արար. Փարիզ, 1939, էջ 231, Գ. 25 Փր. կամ § 1.

Յովհ. Թումանեան. - Սասունցի Դաւիթը. հր. «Կեանք եւ Արուեստ» (Մ. Պարսամեան). Փարիզ, 1939, Գ. 12 Փր.

Ստեփան Զօրեան. - Պատմութիւնը. Հայաստանի գրականութիւն (հին ուղղադրութեամբ) տպ. Արար. Փարիզ, 1939, էջ 77, Գ. 7, 50 Փր.

Ս. Շապիւան. - Դէպի պատերազմ (պարտած իրազէպ). հր. «Ժամանակ» Կ. Պ. 1939, էջ 16.

Մ. Նուպարեան. - Սղաւոր տարիներ. յունար. հր. Աթմաճեան. Փարիզ, 1939, էջ 96, Գ. 12 Փր.

Շահնուր. - Համառոտ քերթումներու եւ Ուղղագրութիւն հայերէն լեզուի. Գրիք Ա. Կ. Պոսթըն, էջ 88, Գ. 30 ԿԸ.

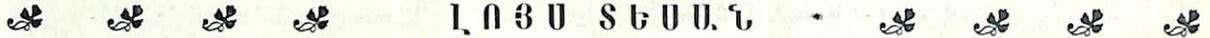
Միսաք Խրապեան. - Բաղաճօղ (Հայ որբի մը պարտաւորը հայկազէնը սարսափներէն) Հայաստանի յիշատակարան. տպ. «Մասիս», Սոֆիա, 1938, էջ 167, ԺԲ, Գ. 15 Փր.

Արմէն Անոյշ. - Մարտիկեան Երգեր. քերթումներ. տպ. «Արեւելք», Պէյրութ, էջ 76, Գ. 50 սէնթ.

Սիւսի Զ. վարձարանեան. - Ներվանա (քերթումներ). տպ. Պէյրութ, 1939, էջ 112, Գ. § 1

ԽՐՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ - ՊԵՏՏՐՈՍ. ԵՐԵՎԱՆ

Արմէն Մկրտչ. - Գողթները երգը. պատմութեամբ. ներ եւ ակնարկներ. Պետհր. Մոսկուա, 1933, էջ 301, Գ. 5 Կ.	Գուրեան Պ. - Տաղեր, 1936, Կ. տպ. էջ 92, Գ. 1 Կ.
Որլով Ա. Ա. - Տաւարածի յուշատետր. Պետհր. Երեւան, 1936, էջ 116, Գ. 1, 50 Կ.	Լեօ. - Ողջայական կապիտալը եւ նրա քաղ. հասար. զերը հայերու մէջ - Հայ կղերական գիւտնապիտոթիւնը. 1934, էջ 373.
Վոլֆ Ֆրիտրիխ. - Գիւղացու ողբերգութիւնը. պիէս 3 արար. թրգմ. Տէր Յովնանեան Պետհր. Երեւան, 1933, էջ 84, Գ. 1 Կ.	Սանքրոսեան Մ. - Գրքով աշխատանքը միջնակարգ դպրոցում. 1935, էջ 50, Գ. 50 Կ.
Գիլիկեան Չարիգ. - Բասալիի կալանաւորը. թրգմ. Ջուախեցի. Պետհր. Երեւան, 1935, էջ 24, Գ. 25 Կ.	Այվազեան Վ. - Ինչպէս նախատեսել վաղուան հեղինակը. 1936, էջ 72, Գ. 80 Կ.
Շիրազ Յովհաննէս. - Գարնանամուտ. Այլապի յառաջարկով. Պետհր. Երեւան, 1935, էջ 106, Գ. 2 Կ.	Արեղեան Մ. - Նիւթեր Հայաստանի պատմութեան. 1935, էջ 220, Գ. 2 Կ. 20 Կ.
Շահնուրեան Բ. - Մարդիկ. Պետհր. Երեւան, 1936, էջ 148, Գ. 2 Կ. 20 Կ.	Արգար պայազատ. - Ուղղերէն լեզուի բանալին. 1936, էջ 114, Գ. 2 Կ. 50 Կ.
Օհանջանեան Կ. Մելիք. - Լենինը հայ Ժողովուրդի մէջ.	Գեորգեան Աւետիք. - Լենինականը. 1935, էջ 32, Գ. 1 Կ.
Ակսել Բակուց. - Քեռի Դատն. 1936, էջ 22, Գ. 30 Կ.	Սեւակ Գ. - Հայոց լեզուի քերթումներ. 1936, էջ 175, Գ. 90 Կ.
Ակսել Բակուց. - Սեւ ցելերի սերմանացանը, 1936, էջ 22, Գ. 30 Կ.	Ղարիպեան Արարատ. - Հայոց լեզուի քերթումներ (դասագիրք). 1935, էջ 190, Գ. 1 Կ.

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ

Հ. ՎԱՀՄԱՆ Վ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆ
(ՎԱՆԱՏՈՒՐ)

ՄՐՏԵՐՈՒ ԵՐԳԸ - ՎԱՆՔԻ ԾԱՂԻԿՆԵՐ

302 ԷԶԵՐԻ ԲԱՂԿԱՑԱԾ
ՄԷԿ ՀԱՏՈՐԻ ՄԷՋ ԱՄՓՈՓՈՒԱԾ
ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԻՐՈՒՆ
ՍՐՏԻՆ ՄՕՏԻԿ ԱՄԷՆՈՒՆ

ԳԻՆՆ Է 4 ՋՈՒԻՑ. ՅՐ. ԿՍՄ 1 ՏՈՒՄՐ

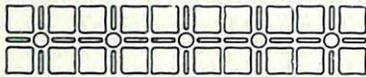
ՏՊԱՐԱՆԻՍ ԳՐԱՅՈՒՅԱԿԸ

(Հայ թէ Օտար շեղանկերով)
ճրի կը դրկուի փափաքող-
ներուն: Բոլոր սեուեր որ կը
մտածեն իրենց զարակներուն
կամ բարեկամներուն օգուտ-
կար ետէր մը ընել՝ հոն պիտի
գտնեն ԱՄԷՆՈՒՆ ՅԱՐՄԱՐ
գրքեր, յարոյշարից վեպեր,
բատերակիս, գրակիս, գեղ-
արուեստակիս սերիս հրա-
տարակորիսներ:

ՆՇԱՆԱԾՆԵՐԸ

Պատմական վեպ երկու նշանածներու՝ միջին դարու կեանքէն

ԳԻՆՆ Է 5 ՋՈՒԻՑ. ՅՐ.

ԱՅԲԲԵՆԱՐԱՆ

ԵՒ

ԳՐԻ ԴԱՍԵՐ

ԱՐԴԻ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐՈՒ
ՀԱՄԱԶԱՅՆ

ՊԱՏՐԱՍՏԵՑ

Հ. ԳԵՆՐԳ Վ. ՈՍԿԵԱՆ

Գրքու հնչումն ըմբռնելու համար
ամէն էջի վրայ կան զանազան
պատկերներ:

Գործնական և դիւրին ոճով հիմը կը
դնէ ընթերցման:

ԳԻՆՆ Է 1 ՋՈՒԻՑ. ՅՐ.

Հ. ՂԵՒՈՆԳ Վ. ՏԱՅԵԱՆ

ՆԿԱՅՔ ՀԱՒԱՏԱՅԵԱԼՔ

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՆՕԹԱՆԵՐՈՎ ԳՈՀԱՐ ՄԸ
ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՍՐԲԱԶԱՆ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ

որուն մասին աշխարհահռչակ երգածն ՕԳՊՈՐԻՆՈՅ ՌԵՍՓԻԿԻ այսպէս
արտայայտուած է՝ յարգելի Հեղինակին ուղղած գրութեամբ մը.

E' con profondo pia-
cere che ho letto la
bellissima musica, cosi
originale e cosi alta-
mente religiosa.

E' veramente un gran-
de regalo che Lei ci ha
fatto, trascrivendo que-
sta mirabile musica.

OTTORINO RESPIGHI

Խոր հաճոյքով է որ կար-
գացի ամենազեղչելի երա-
ժշտութիւնը, որ այնքան
ինքնատիւ է և այնքան զե-
րազանցօրէն կրօնական:

Ստուգիւ մեծ պարգև մըն
է որ բրիք Գուք մեզի, զրի
ստնելով այս սքանչելի երա-
ժշտութիւնը:

ՕԳՊՈՐԻՆՈՅ ՌԵՍՓԻԿԻ

Կ'արժէ որ ամէն Հայ երաժշտագէտ ունենայ հատ մը:

ԳԻՆՆ Է 3 ՋՈՒԻՑ. ՅՐ.

Պատկերազարդ, հետա-
քըքրական գործ ամէն
հայ ընտանիքի համար,
որ կը նկարագրէ հայ
կնոջ կեանքը իր ընտա-

Հ. ՎԱՐԳԱՆ Վ. ՀԱՅՈՒՆԻ

ՀԱՅՈՒՆԻ

ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԱՌՋԵՒ

նեկան ու ընկերական
շրջանակին մէջ, պատ-
մական ազբիւրներու լոյ-
սին տակ, էջ 472:

ԳԻՆՆ Է 7 ՋՈՒԻՑ. ՅՐ.